

Ι.Μ.Κ.Α.Ω.Μ.

Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου
Πεύκης

Αποστολικοί Αντίλαλοι

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης

Τηλ. 2108027738, email: agioi.apostoloi@gmail.com

www.agioiapistoloi.gr

Κυριακή 19 Ιουλίου 2026

Αγίων Πατέρων της Δ' Οικουμενικής Συνόδου

Όσιος Δίος, Οσία Μακρίνα αδελφή του Μεγάλου
Βασιλείου, Όσιος Θεόδωρος ο Σαββαΐτης επίσκοπος
Εδέσσης

Έτος: 19 - Αριθμός τεύχους: 828

Αγίων Πατέρων της Δ' Οικουμενικής Συνόδου

Απόστολος: Προς Τίτον, γ' 8-15 - Ευαγγέλιο: Κατὰ Ματθαῖον, Ε' 14-19

Υπό Δημητρίου Φαραστέλη, θεολόγου

«Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν
τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ
οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος
κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ,
οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5,14-
19).

Η Εκκλησία μας τη σημερινή Κυριακή
έχει θεσπίσει και τιμά τη μνήμη των
αγίων Πατέρων της Δ' Οικουμενικής
Συνόδου. Σήμερα γιορτάζουν όχι ένας

ή δύο αλλά 630 Πατέρες, 630 «αστέρια» όπως λέγει το δοξαστικό. Η Σύνοδος έγινε στη Χαλκηδόνα της Μικράς Ασίας το 451 μ.Χ. Οι άγιοι Πατέρες ασχολήθηκαν με τη στερέωση της ορθόδοξης πίστης μας, καταδικάζοντας τους τότε αιρετικούς τον Ευτυχή και τον Διόσκουρο, που πρόσβαλλαν το δόγμα της θεανδρικότητας του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Έτσι καταδίκασαν την αίρεση του μονοφυσιτισμού και διακήρυξαν την αλήθεια, πώς ενώθηκαν οι δυο φύσεις στο πρόσωπο του Κυρίου μας, ότι δηλαδή ο Χριστός είναι τέλειος άνθρωπος, αλλά συγχρόνως και τέλειος Θεός. Στο πρόσωπο του Χριστού υπάρχουν δυο φύσεις η ανθρώπινη και η θεία κι αυτές είναι ενωμένες **«ἄχωρίστως, ἀδιαιρέτως, ἀτρέπτως καὶ ἄσυγχύτως»**. Οι πατέρες χρησιμοποιούν ένα βοηθητικό παράδειγμα για την κατανόηση των φύσεων του Χριστού. Αν πάρεις ένα κομμάτι σίδερο και το βάλλεις στη φωτιά, θα γίνει κατακόκκινο, θα πυρακτωθεί, θα πάρει τη φωτιά όλη επάνω του. Το σίδερο όμως δεν παύει να είναι σίδερο, ούτε η φωτιά παύει να είναι φωτιά, κρατούν καθένα την ιδιότητά τους. Κάπως έτσι μπορούμε να εννοήσουμε πώς στον Χριστό το ανθρώπινο ενώθηκε με το θείο. Αυτή την τεράστια αλήθεια δίδαξε η Δ΄ Οικουμενική Σύνοδος εναντίον των αιρετικών του μονοφυσιτισμού.

Όπως αναφέρεται στο συναξάρι της αγίας Ευφημίας, η απόφαση των Πατέρων επισφραγίστηκε και με ένα θαύμα. Συγκεκριμένα για να πάψει η έριδα μεταξύ ορθοδόξων και μονοφυσιτών, αποφασίστηκε να συνταχθούν δυο τόμοι (αποφάσεις), ο ένας θα κατέγραφε τον όρο της πίστεως των ορθοδόξων και ο άλλος των μονοφυσιτών. Στη συνέχεια οι δυο τόμοι τοποθετήθηκαν μέσα στη λάρνακα, που ήταν ολόσωμο το άγιο λείψανο της αγίας Ευφημίας, για να φανερωθεί ποιόν από τους τόμους θα αποδειχθεί η αγία. Όταν ανοίχτηκε η λάρνακα, βρέθηκε ο μεν τόμος των αιρετικών πεταμένος στα πόδια της αγίας, ο δε τόμος των ορθοδόξων αγκαλιά στο στήθος της! Η ανάμνηση του θαύματος της αγίας Ευφημίας γιορτάζεται στις 11 Ιουλίου.

Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο που η Εκκλησία μας σήμερα προς τιμή της μνήμης των αγίων Πατέρων επέλεξε το συγκεκριμένο ευαγγελικό ανάγνωσμα. Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή ακούσαμε ένα κομμάτι της επί του όρους ομιλίας του Του Κυρίου μας. Ο Χριστός παρομοιάζει τους μαθητές Του με το φως του κόσμου: **«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη»** (Ματθ. 5,14). Τους προτρέπει η ζωή τους να λάμπει από το φως, ώστε βλέποντάς τους οι άνθρωποι να δοξάζουν τον Θεό.

Ας επιμείνουμε λίγο στον παραβολικό λόγο του Ιησού, με τον οποίο οι

μαθητές Του παρουσιάζονται σαν το φως του κόσμου. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης μας πληροφορεί πως αληθινό φως του κόσμου είναι μόνο ο Θεός. Στο πρόσωπο του Χριστού οι άνθρωποι είδαμε το φως της θεότητας **«ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς»**. Ο Χριστός, λοιπόν, είναι το φως του κόσμου, το φως το αληθινό, το οποίο φωτίζει πάντα άνθρωπο ερχόμενο στον κόσμο. Τόσο οι μαθητές του Κυρίου όσο και οι πιστοί χριστιανοί γενικότερα, επειδή δέχονται το φως το αληθινό, γίνονται οι ίδιοι φως με τη σχετική έννοια.

Ο Χριστός είναι ο ίδιος φως και συγχρόνως πηγή φωτός. Το φως δίνει πρώτα απ' όλα ζωή. Το φως ζωογονεί τον κόσμο. Οι πιστοί είναι ετερόφωτοι, γιατί αντλούν φως από την πηγή Εκείνου. Παίρνουν το θείο φωτισμό κι έτσι γίνονται **«τέκνα»** και **«υἱοὶ φωτός»**. Ο ίδιος ο Κύριος είπε: **«ἐγὼ εἰμαι το φως, η ζωή, η οδός, η αλήθεια»**. Έτσι είμαστε απολύτως σίγουροι ότι γνωρίζουμε την αλήθεια και αυτή είναι ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, ο εναθρωπήσας αληθινός Θεός. Οι Οικουμενικοί Σύνοδοι με τις αποφάσεις τους αυτή την αλήθεια κατοχύρωσαν.

Η εν Χριστῷ ζωή, όπως διδάσκει ο Γρηγόριος Νύσσης, βρίσκεται μέσα στο φως του Χριστού και ταυτόχρονα αποτελεί μια ακτινοβολία του φωτός αυτού μεταξύ των ανθρώπων. Έτσι στον βαθμό που φωτιζόμαστε από το φως του Χριστού και υπακούμε στα κελεύσματα του Ευαγγελίου, γινόμαστε κι εμείς φως του κόσμου, αποτελούμε επίσης την **«πόλιν ἐπάνω ὄρους κειμένην»**, σύμφωνα με τον λόγο του Κυρίου. Η θέση μας σαν μαθητές του Χριστού στον σύγχρονο κόσμο είναι περίοπτη, όλοι μας έχουμε στραμμένα τα μάτια μας στο λυχνάρι που καίει και λάμπει από το φως του Χριστού, γινόμαστε κι εμείς λυχνάρια αναμμένα από το φως του Χριστού, καλούμαστε να εκπέμψουμε φως πίστεως, τόσο με τα λόγια όσο και με τα καλά μας έργα. **«Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς»** (Ματθ. 5,16).

Παρόλα αυτά, δυστυχώς, διαπιστώνουμε πως σήμερα πολλοί άνθρωποι, κατ' επίφαση πιστοί, έχουν χάσει αυτή την αλήθεια και βρίσκονται σε πραγματική σύγχυση. Καταφεύγουν άκριτα σε αιρέσεις, σε ανατολικές θρησκείες, όπως στον ινδουισμό, στον βουδισμό και στα παρακλάδια

τους π.χ. γιόγκα, διαλογισμός, νιρβάνα κ.ά. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι είναι σοφοί, επειδή αποδέχονται κάθε τέτοια δοξασία. Συχνά οι αστόχαστοι ακούμε να λένε ότι ναι ο Θεός είναι ένας, αλλά ανά τόπους τον λατρεύουν με διαφορετικό τρόπο!

Οι άγιοι πατέρες μάς παρέδωσαν δια των Οικουμενικών Συνόδων την αληθινή πίστη στον ένα Θεό. Δεν πρέπει να παρασυρθούμε και χαλαρώσουμε την πίστη μας προς τον ευαγγελικό λόγο του Κυρίου.

Κλείνοντας το σημερινό πόνημα, θα ήθελα να κάνω κάποιες παραπάνω σκέψεις για τους « πατέρες της Εκκλησίας». Ποιοι, λοιπόν, είναι αυτοί οι πατέρες; Πατέρες ονομάζουμε εκείνους τους επισκόπους, τους ιερείς και μοναχούς, που διακρίθηκαν για την αγιότητα του βίου τους, αλλά και την καθαρότητα και ορθότητα της ορθόδοξης διδασκαλίας τους. Είναι όλοι εκείνοι που με το φωτεινό τους παράδειγμα, αλλά και το φωτισμένο λόγο τους τους, έθεσαν τα όρια που διαχώρισαν την αλήθεια από το ψέμα και περιφρούρησαν την πίστη από την παραχάραξη των αιρετικών και την αλλοίωση της. Είναι αυτά τα όρια, τα οποία όταν αμφισβητήθηκαν, έγιναν όροι οικουμενικών Συνόδων, όροι όπως αυτοί της Δ' οικουμενικής Συνόδου στη Χαλκηδόνα, οι οποίοι αντιμετώπισαν όλες εκείνες τις αιρέσεις, που διαστρέβλωναν την αλήθεια της Εκκλησίας μας γύρω από το πρόσωπο του Κυρίου μας. Η κατάληξη ήταν μια διατράνωση του δόγματος της πίστεώς μας περί του δευτέρου προσώπου της Αγίας Τριάδος, ότι ο Ιησούς είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος.

Αγαπητοί μου αδελφοί, μέσα στην Εκκλησία υπάρχει μια αδιάσπαστη αλυσίδα, την οποία αναγνωρίζουμε στη φράση της Δ' Οικουμενικής Συνόδου: **«ἐπόμενοι τοῖς θείοις Πατράσι»**. Πρέπει να ακολουθούμε τους θείους πατέρες, αφού οι Απόστολοι ακολουθούν τον Χριστό και οι πατέρες τους Αποστόλους. Αυτή είναι πάντα η γραμμή της Εκκλησίας μας, την οποία πρέπει να ακολουθήσουμε κι εμείς στη ζωή μας. Να μην έχουμε ευήκοα ώτα σε σειρήνες σύγχρονων αιρετικών και να μείνουμε πιστοί και αφοσιωμένοι στην Εκκλησία μας, για να είμαστε με τους πατέρες, τους Αποστόλους και τελικά με τον ίδιο τον Κύριό μας.

ΑΜΗΝ!